

VILÁG PROLETÁRJAI
EGYESÜLJETEK!

ASZTALOS JÁNOS

**A NŐ
FELSZABADULÁSA
A KOMMUNISTA
TÁRSADALOMBAN**

BUDAPEST, 1919.
A KÖZOKTATÁSÜGYI NÉPBIZTOSÁG KIADÁSA.

ÁRA 10 FILL.

1970

sz 99374

„VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK!”

A nő felszabadulása **a kommunista társadalomban.**

A kommunista társadalomban mint nagy belső ösztönző erő alakul ki egy új társadalmi morál, hogy *aki dolgozik, az államközösség érdekében dolgozik*, az államközösségben élő többi dolgozó ember jóléteért s munkájával az emberiség boldogulását, nem pedig a javak elvonását támogatja néhány kiváltságos egyén javára s a többi rovására.

A kapitalista társadalom, mely minden elképzelhető állami, gazdasági, társadalmi berendezkedésével a kizsákmányolást szolgálta, *a nőt is a kizsákmányoltak sorába állította*, kevés, ügyesebben s szerencsésebben elhelyezkedett nő javára.

A kommunista társadalom alapelve, hogy a termelő erők és eszközök birtokba vételével a termelés eredményeit a dolgozók szükségleteinek kielégítésére fordítsa, hogy minden dolgozó ember jólétét biztosítsa, hogy a hajlamok, tehetségek, a legjobb munkaerők észszerű kihasználásával az emberi munkát könnyebbé, elviselhetőbbé tegye s a munkaidő megrövidítésével a dolgozókat hozzájuttassa a művelődés, a kulturélvezetek s nemesebb életörömök forrásaihoz.

A kommunista társadalmi berendezkedés végcélja tehát az egymásért dolgozó közösség nagyobb boldogsága.

Ennek a végcélnak megértése s lelki elmélyítése tulajdonképpen a kommunista társadalom nőinek a dolga.

A kapitalista társadalom vallás-erkölcsi ideái csődöt mondtak, mert a vallás erkölcsi frázisok cégére alatt ragadta el az anyától fiát, a feleségtől férjét s szerelmestől kedvesét *a gyalázatos kapitalista uralomért folytatott háború*, ahol a papok által megszentelt zászlók alatt

4

hajtották a gépfegyverek és gránátok tüze alá a fiatal életek millióit.

A nők könnye mosta ki a szívekből azt az igazságot, hogy a mult gyalázatosságainak meg kell szünni s most a nők boldog könnyében kell felragyogni az új igazságnak, hogy az új társadalomban nem lesz kizsákmányolás, hanem a föld és a munka javaiból mindenki egyformán részesedik, aki a dolgozó közösségben él.

A nők hivatása, hogy a kommunista társadalmi rend új erkölcsét átmelegítsék a szeretet, az érzések sugarával s közelebb vigyék gyermekeik, férjük lelkéhez, hogy őket az új társadalmi rend forradalmi küzdelmeire megerősítsék.

A kapitalista termelési rend, melynek végső célja mindig a mások rovására történt „profit“ volt, a nők testét, lelkét is a profitra használta fel. Éhbérért dolgoztatta a nők millióit a gyárak egészségtelen helyiségeiben, vagy az irodák, műhelyek oduiban, mert a gyáros, bankár végcélja az volt, hogy az olcsó munkaerő kizsákmányolása révén minél többet halmozhasson össze, minél több jót habzsolhasson be s az osztriga, lazac, francia pezsgő élvezése mellé odaállithassa a szerelem nélkül elrabolt fiatal nők élete letört virágát is.

A házasságban csak azoknak a kiváltságos asszonyoknak volt jobb dolguk, akik régebben összeharácsolt vagyont hoztak a házasságba, ami rég elhunyt emberek könnye, véréből, verejtékéből gyűlt össze, vagy akiknek a férje a kapitalista termelés zsarnoka volt. Ezek azután folytatták azt az életet, ahová a kapitalista társadalmi berendezkedés törekedett: minél többet elvonnai a köztől s minél jobban kihasználni a mások testi és lelki erejét a maguk testi, lelki jóléte érdekében. Amíg a munkás, vagy hivatalnok felesége összeroskadt a munka terhe alatt, gyermekágyától egyenesen a tüzhelyhez, vagy a mosóteknőhöz vánszorgott s betegen és idegeit megfeszítve küzdött a szükségleti cikkek beszerzésével, addig a rabszolga nők és kihasználta, éhbérért dolgozó férfiak munkájából élő gyáros, bankár, kereskedő, vagy korrump kapitalista politikus és árdrágító asszonya öt cselédet tarthatott s élete abban merült ki, hogy testét diszítse a kultura minden raffinement-jával kieszelt toilettekkel, egy üveg parfüm-re több pénzt adjon mint egy banktisztviselő-nő havi fizetése, hogy összeállítsa

a gazdag menu-t, hogy ragyogtassa szépségét az opera, vagy az estélyek csillárainak fényében.

Amíg a kapitalista disznőnek, a nő legszentebb érzése, az anyaság forrása, *embertenyésztsre kibérelt dadák révén, a kizsákmányolás újabb forrása volt*, addig a munkásnő, vagy hivatalnok feleség végtelen fájdalomokon, könnyeken, szorongásokon és gondokon keresztül juthatott el ahhoz a boldogító érzéshez, hogy picikéje első mosolyát megláthassa.

A kapitalista, kiváltságos nő házában *a várandós állapot lázas, boldog izgalmassággal telt családi állapot volt*, híres tanárok jöttek-mentek, az anya és hozzátartozói nagy gonddal állították össze a baba kelengyéjét. Majd amikor az eset aktuális volt, kitervezték a legjobb lelegegánsabb szanatóriumot, ahol a kényelem s higiénia minden eszköze rendelkezésére állt a bőven omló pénznek s a kis „örökös“ megszületett virágos s boldog áradó szavak közepette. Az anya élvezte az anyaság minden glóriáját s a kis „örökös“-t minden órában mérték, vajjon hizik, növekszik-e. Az asszonynak, anyósnak, férjnek s a kapitalista női udvartartás minden hozzátartozójának fő gondja volt most, hogy *új rabszolgákat szerezzen az asszony mellé*. Az asszony természetesen nem szoptatta maga az ujszülöttet, hanem egy dadát hozatott, akit gyermekétől vontak el, új kisasszony is kellett, mert a gyermek kelengyéjének rendbentartása s más megnövekedett háztartási gondok elvonhatták volna a kapitalista háztartás napfényét a hivalkodástól, a testi és lelki diszolgéstól. A szülés után az asszony természetesen elegáns klimatikus helyre ment, ahol alaposan regenerálta magát s a család viharzó öröme mellett, pirosan, új életkedvvel eltelve, ragyogva, hatalmas kofferekkel és kalapskatulyákkal tért haza az üdülésből. A gyermekét is a kezébe vette néha. Ó igen. Hiszen ő is anya volt. De csak akkor, ha ez neki kellemes volt, *ha terhére kezdett lenni, odaadta a fizetett rabszolgák kezébe*.

Ez a családi esemény hivatalnokéknál, vagy proletáréknál egészen másként zajlott le. A postásné, adószámfejtőné, bankhivatalnokné, vagy munkásné anyósa elszontyolodva vette tudomásul, hogy a leánya már megint „*ügy van*“, mert tudta, hogy *ez újabb gondokat, nélkülö-*

zéseket teremt a családban. Azon törték a fejüket, hogy nem lehetne-e valamit „csinálni“ hogy az új kis élet ne nyissa szemét erre a szép kapitalista világra. Ez az asszony többnyire „csinált“ is valamit. *A kapitalista újságokban szapo án hirdető asszonyok egyikéhez fordult,* erkölcsileg megalázva s érzéseiben mélységesen megtörve. Az operáció megtörtént s ez olcsóbb volt, mintha a gyermek megszületik. Az asszony aztán betegen, a testét vonszolva állt oda a tűzhelyhez, hogy az ura ebédjét megfőzze. Ha pedig a kis „proletár“ megszületett, akkor az anya, *a proletár anyaság minden kálváriáját elszenvedte.* Új nélkülözések, új gondok, új terhek vártak reá s míg a kapitalista disznő napról-napra szebb lett, addig az ő szépsége rohamosan omlott össze s fiatalon szakadt reá az öregség.

A kapitalista nő érzelmi életét is kiélhette. Ha férje mellett nem találta meg ösztönének s érzelmeinek kielégítését, *a kényelemben és puhaságban élő nők szabadabb erkölcsével kereste a kielégülést.* Annyi szabadsága, alkalma s mentsége volt erre, amennyit akart. Az érzelmi lemondás, az eltemetkezés csak a proletárasszonyoknak s vénleányoknak jutott.

A kapitalista társadalomban élő nő tragikumában a legrettenetesebb az volt, hogy a nőnevelés és családi irányítás *erkölcse tette a kapitalista élet kizsákmányoló elveit.*

A kapitalista társadalom fogalmi körében nevelkedett nőknek azért lesz nehéz a kommunista forradalom erkölcsi világába való áthelyezkedés, mert a kapitalista leánynevelés *erkölcse avatta a henyéltést.* „Jól férjhez menni“, ez volt a jelszó „Jó partit fogni“, ez volt az anyák minden gondja s kevés kivétellel erre is nevelték leányaikat. Az egész leánynevelés és társas érintkezés nem volt egyéb, mint a kultúra, a divat, az öltözködés, a zene, irodalom, a műveltség külső mázának segítségével *minél tetszetősebben a férfiak elé állítani a nőt, a férfiak nemi érzéseire hatni s a leányt a vásáron jól elhelyezni.*

Hogy közben akadtak szerelmi házasságok, az mitsem jelentett, mert a nők legnagyobb része érzelmi rabszolgaságban tengődött s a nevelés, a társadalmi felfogás csak a pénz és előkelőség ormán élőknek engedte meg

a kivételeket, az alacsonyabban állókat a polgári álморál rabszolgaságába kényszerítette.

A nő boldogsága, jövője mindig érzelmi alapokon fog állni. *A kommunista társadalom célja, hogy a nőt érzelmi berendezésével, női hajlamaival állítsa be a nagy, közös munkába.*

A kommunista társadalomban nem lehetnek henyélő, hárem életet élő nők, mert aki nem beteg, vagy elaggott, rokkant, annak dolgozni kell. De a kommunista társadalom alkalmat ad a nőnek arra, hogy *munkáját hajlamai szerint válassza meg.* A kommunista társadalom a magasba törekvő, ideális felfogásával s a nagy emberi közösséget segítő eszményével érzékeli azt a nagy jelentőséget, amit a nő érzelmi világa a dolgozó férfira gyakorolhat. Ezért *a házasságban élő és gyermekneveléssel foglalkozó nő munkáját is társadalmi értéknek tekinti, csak a rabszolgatartást nem türi.*

A kommunista társadalom a termelés nagyszabásu, technikailag s adminisztratív helyes megszervezésével, a szükségletek kielégítését megkönnyíti s a háztartásban élő nőt is felszabadítja a szükségletek kollektív ellátásának eszközeivel, a legnyersebb háztartási munka végzése alól, ezáltal a nőt hajlamainak s tehetségének megfelelően állítja be a háztartási, családi, vagy társadalmi munka szolgálatába.

A kommunista társadalomban minden nő annyit ér, amennyit élete és munkája a dolgozó közösség érdekei szempontjából jelent. Az új élet létrehozása, új munkaenergiát, tehetség, értékes hajlamok kilátásait, a gyermeknevelés, a hajlam, tehetség helyes irányba terelését jelenti, a kommunista állam tehát *társadalmi termelő erőnek tekinti az anyaságot, a nevelő s a háztartási munkát is.* Ebből az következik, hogy az anyát, ha külső munkát folytat, a terhesség, szülés és felépülés ideje alatt ellátja s *a gyermekes anyának megengedi, hogy segítségére egy háztartási munkát végező alkalmazottat tarthasson.*

A kapitalista társadalom ferde ideológiájában nevelkedett nőknek tehát nincs okuk félni a kommunista berendezkedéstől. Ha most egzisztenciákat fordít is fel az átalakulás, ha mélyen belenyul a magánérdekekbe, ezt azért

teszi, hogy a közösség megerősítésével minden dolgozó ember érdekeit szolgálhassa.

A nő érzelmileg teljesen felszabadul a kommunista társadalomban. A kommunista társadalomnak az a célja, hogy *az érzelmileg összeillő egyének kerüljenek egymással nem egyesülésbe*, mert ez kecsegtet legtöbb reménnyel az egészséges, értékes fajfenntartás szempontjából is. Éppen ezért nem gördit semmi akadályt a rossz összetételű házasságok felbontása elé.

A kommunista társadalom megadja az életerős, fiatal férfi kereső lehetőségét s megadja a nőnek a szabad választás jogát. Igazi szentséggé avatja az anyaságot s az eltartatlan gyermekekről gondoskodik.

De megadja a nőnek azt a lehetőséget, hogy ha tehetsége van, ezt a tehetséget szabadon kifejleszthesse s beállithassa azt az emberi közösség szolgálatába.

A kommunista társadalom tehát új, boldogabb perspektívát nyit a nők előtt. A nők érzelmvilágának, természetes ösztöneinek s tehetségeinek szabad, erőteljes érvényesülést biztosít. *Egy nagy belső evolúciót jelent ez*, mely a legmélyebb emberi energiákat állítja mint impulzív erőket a közös termelés és kulturmunka szolgálatába.

A kapitalista kitartott disznó eltűnik, de helyébe lép a dolgozó, a szabad érzelmi életet élő, erkölcsileg emelkedett nő, aki sem testét, sem lelkét áruba bocsátani nem kénytelen, hanem női méltóságának helyességével és büszkeségével illeszkedik bele a nagy kommunista közösségbe.

